

1. ชื่อผลงาน / โครงการพัฒนา โปรแกรมการเสริมสร้างพลังใจผู้ดูแลเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา
2. คำสำคัญ : การเสริมสร้างพลังใจ,ผู้ดูแลเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา
3. เป้าหมาย : เพื่อเสริมสร้างพลังใจผู้ดูแลเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา ที่เข้าร่วมโปรแกรม
4. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ :

การที่บุคคลจะสามารถดูแลผู้อื่นให้ได้ดี ตัวผู้ดูแลเองจะต้องมีความพร้อมในการที่จะดูแลทั้งในเรื่องของทรัพยากรที่จะใช้ในการดูแล ความรู้ของผู้ดูแล การได้รับการสนับสนุนทางสังคม สภาพทางร่างกาย จิตใจ รวมทั้งสุขภาพจิตของผู้ดูแล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลเด็กที่มีการเจ็บป่วยแบบเรื้อรัง เช่นเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญา ซึ่งหากผู้ดูแลไม่ได้รับการตอบสนองต่อความต้องการข้างต้น พฤติกรรมการดูแลเด็กก็จะออกมาในรูปของการดูแลที่ไม่เหมาะสม เช่นการปล่อยปละละเลย การทิ้งเด็ก การส่งเสริมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้กับเด็ก การดูแลแบบความรักความเข้าใจจะไม่เกิด เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญาก็จะไม่ได้รับการดูแลอย่างถูกต้องเหมาะสม และ ไม่ได้รับการส่งเสริมความสามารถเต็มตามศักยภาพของเด็ก

การดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญาเป็นการดูแลที่เห็นผลของการดูแลน้อย เป็นการดูแลที่เหมือนกับยิ่งเพิ่มภาระให้ผู้ดูแลเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญาส่วนมากการเติบโตของร่างกายกับสมองและความสามารถไม่สัมพันธ์กัน ทำให้ผู้ดูแลรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ และอาจจะหมดหวังกับการดูแลได้

5. การเปลี่ยนแปลง :

โปรแกรมการ ส่งเสริมพัฒนาการ เด็กสำหรับผู้ดูแลนี้ เป็นโปรแกรมที่เข้าไปจัดกระทำกับสภาพปัญหา และสนองต่อความต้องการของผู้ดูแล ดังกล่าวข้างต้น โดยอาศัยกระบวนการเข้าไปจัดกระทำ กับผู้ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญา โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้ดูแล ร่วมกับการเสริมสร้างพลังใจ(Empowermen) ซึ่งแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน 19 กิจกรรม โดยเริ่มต้นจาก การสร้างความร่วมมือ สัมพันธ์ภาพและแรงจูงใจ การค้นหาสภาพการณ์จริงของผู้ดูแล การสะท้อนคิด อย่างมีวิจาร์ณญาณ การสนับสนุนและเอื้ออำนวยความรู้ ทักษะและแหล่งทรัพยากร การดำเนินการด้วยตนเอง และการปรับเปลี่ยนความคิดและคงไว้ซึ่งความมุ่งมั่นของพฤติกรรมดูแลเด็กของผู้ดูแล เมื่อสิ้นสุดกระบวนการ ทำให้ผู้ดูแลรับรู้ถึงศักยภาพในการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญาของตนเอง ทำให้ผู้ดูแลได้รับการสนับสนุนและรับรู้ถึงแหล่งสนับสนุนในสังคม ได้รับการสนับสนุนด้านความรู้และวิธีการในการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญา ทำให้ผู้ดูแลมีสุขภาพจิตที่ดี มีกำลังใจและมุ่งมั่นในการดูแลเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้พฤติกรรมในการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญาเหมาะสมมากขึ้น ทำให้ การดูแลตอบสนองต่อความต้องการของเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการและสติปัญญาได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ทำให้เด็กสามารถดูแลตัวเองได้ตามศักยภาพ ลดภาระการดูแล และผู้ดูแลมีความสุขในการดูแลเด็ก

6. การวัดผลและผลการเปลี่ยนแปลง :

วัดความสามารถในการจัดกิจกรรมการดูแลเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา แบ่งการวัดออกเป็น 3 ระยะ คือระยะหลังเสร็จสิ้นกระบวนการ ระยะติดตามประเมินผล 1 ปี และระยะติดตามประเมินผล 2 ปี

7.สรุปผลงานโดยย่อ :

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินผลโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา อายุ 1.6-7 ปี ทั้งเพศชายและหญิง ที่รับบริการที่ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการราชนานุกูล (คลองกุ่ม) สถาบันราชนานุกูล ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม -กรกฎาคม 2555 จำนวน 20 คน ผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา แบบประเมินการดูแลสุขภาพจิตตนเองของผู้ปกครอง แบบประเมินความพร้อมของครอบครัวในการดูแลเด็ก แบบประเมินความสามารถในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กของผู้ปกครอง แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญาของผู้ดูแล เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2555 - เมษายน 2557 ผลการวิจัยพบว่า อายุพัฒนาการ ระดับการดูแลสุขภาพจิตของผู้ปกครอง ระดับความพร้อมครอบครัวในการดูแลบุตร ความสามารถในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กของผู้ปกครอง พฤติกรรมการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญาของผู้ดูแล เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8.บทเรียนที่ได้รับ :

กระบวนการในการดูแลครอบครัว หรือผู้ดูแลเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา การเสริมสร้างพลังใจให้ผู้ดูแลรู้สึกว่าจะดูแล เป็นกระบวนการแรกที่มีความสำคัญ ซึ่งหากจิตใจหรือความรู้สึกที่ยังไม่พร้อมที่จะดูแล การเปิดรับความรู้ หรือแนวทางการดูแลจะน้อย การดูแลแบบมีพฤติกรรมกรรมการดูแลที่ดีและถูกต้องเหมาะสมก็จะไม่เกิด ขาดความยั่งยืนในการดูแล

9.การติดต่อกับทีมงาน : นายโสภณ สวัสดิ์ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการราชนานุกูล(คลองกุ่ม) โทร 02 3774272